

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی

(تغییر عنوان)

دوره: کارشناسی ارشد

رشته: علوم اقتصادی

گرایش: توسعه اقتصادی و برنامه ریزی

گروه: علوم اجتماعی

مصوبه جلسه شماره ۸۶ مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۱۴

کمیسیون برنامه ریزی آموزشی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته علوم اقتصادی با گرایش توسعه اقتصادی و برنامه ریزی

۱. عنوان برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته علوم اقتصادی با گرایش توسعه اقتصادی و برنامه ریزی در جلسه شماره ۸۶ مورخ ۱۳۹۵/۹/۱۴ کمیسیون برنامه ریزی آموزشی تصویب شد.
۲. عنوان برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته علوم اقتصادی با گرایش تاریخ توسعه اقتصادی و برنامه ریزی از تاریخ ۱۳۹۵/۹/۱۴ جایگزین عنوان برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته توسعه اقتصادی و برنامه ریزی مصوب چهارصدو چهاردهمین جلسه مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۲۸ شورای برنامه ریزی آموزش عالی می شود.
۳. محتوای برنامه درسی بر اساس مصوبه فوق الذکر تا زمان بازنگری برنامه درسی آن به قوت خود باقی است.

عبدالرحیم نوه‌ابراهیم

دبیر شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

فریدم

((P))

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی برنامه‌ریزی

مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس
دوره کارشناسی ارشد توسعه اقتصادی و برنامه‌ریزی

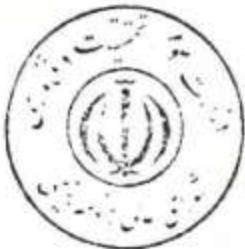

گروه علوم انسانی

کمیته تخصصی اقتصاد و بازرگانی

در جلسه ۳۳۷ (فوق العاده) شورای سپرستان مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۲۸ که در
ادامه جلسه ۴۱۴ شورای عالی برنامه‌ریزی تشکیل شد به تصویب رسید.

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد توسعه اقتصادی و برنامه‌ریزی

گروه: علوم انسانی	کمیته تخصصی: اقتصاد و بازرگانی
رشته: توسعه اقتصادی و برنامه‌ریزی	گواش:
دوره: کارشناسی ارشد	کدرسته:

شورای عالی برنامه‌ریزی در جلسه ۳۴۷ (فوق العاده) سرپرستان مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۲۸ که در ادامه جلسه ۴۱۴ تشکیل شد براساس طرح دوره کارشناسی ارشد توسعه اقتصادی و برنامه‌ریزی که توسط گروه علوم انسانی تهیه شده و به تأیید رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرده، و مقرر می‌دارد:

ماده ۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد توسعه اقتصادی و برنامه‌ریزی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.

الف: دانشگاهها و مؤسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می‌شوند.

ب: مؤساتی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و برآماس قوانین، تأسیس می‌شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه‌ریزی می‌باشند.

ج: مؤسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می‌شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲) این برنامه از تاریخ ۱۳۸۰/۱۱/۲۸ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند لازم الاجراست.

ماده ۳) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد توسعه اقتصادی و برنامه‌ریزی در سه فصل مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس برای اجرا به معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ می‌شود.

رأی صادره جلسه ۳۳۷ (فوق العاده) شورای سرپرستان مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۲۸،

(ادامه جلسه ۴۱۴ شورای عالی برنامه ریزی)

در خصوص برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد توسعه اقتصادی و برنامه ریزی

۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد توسعه اقتصادی و برنامه ریزی که از طرف گروه علوم انسانی پیشنهاد شده بود، با اکثریت آراء به تصویب رسید.

۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجرا است

رأی صادره جلسه ۳۳۷ (فوق العاده) شورای سرپرستان مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۲۸، در خصوص برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد توسعه اقتصادی و برنامه ریزی، صحیح است، به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر مصطفی معین

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

دکتر علی شریعتمداری

رئیس گروه علوم انسانی

رونوشت: به معاونت محترم آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
خواهشمند است به واحدهای مجری ابلاغ فرمایند.

دکتر سید محمد کاظم نائینی

۶

دیپر شورای عالی برنامه ریزی

بسمه تعالیٰ

دوره کارشناسی ارشد توسعه اقتصادی و برنامه ریزی

مقدمه و اهمیت دوره

یکی از اهداف عمده مندرج در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران نیل به استقلال اقتصادی و ایجاد شرایط رشد و توسعه برنامه ریزی شده و درون زای اقتصادی است. یکی از خروجیات حصول به این هدف عمده و اساسی تدوین تئوری توسعه و برنامه ریزی متناسب با اهداف جمهوری اسلامی و شرایط و وضعیت خاص اقتصادی کشور می باشد. تئوریهای مورد بحث باید ضمن انجام آموزش و پژوهش منسجم در سطوح عالی تکفیر اقتصادی و ضمن همکاری بسیار نزدیک دانشگاهها و دستگاهها و ارگانهای اقتصادی برای کشور فراهم آید. دوره کارشناسی ارشد برنامه ریزی و توسعه، برای حصول به این هدف عمده طراحی گردیده است.

باشد که به فضل خداوند متعال و نلاش همکاران دانشگاهی و اجرائی و دانشجویان، این برنامه بتواند به اهداف آموزشی، پژوهشی و بروزرسانی خود نائل آید.

اهداف برنامه

این برنامه دو هدف مشخص زیر را دنبال می نماید:

الف - انجام پژوهش و ایجاد زمینه لازم در بایه ریزی و گسترش تئوری و سیاستهای توسعه اقتصادی و برنامه ریزی متناسب با الگوی اقتصادی مستقل طراحی شده در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، بنحوی که بتواند مسیرهای اصلی حرکت اقتصادی را به سوی استقلال طراحی نماید.

ب - تربیت کارشناسانی که بتوانند ضمن استفاده آگاهانه و مقید از دستاوردهای علوم اقتصادی و برنامه ریزی تکیه اساسی فعالیت اجرائی خود را بر دستاوردهای تفکر اقتصادی غیر ولایتی و مستقل بر اساس مبانی اسلامی و قانون اساسی و امکنات و نیازهای ویژه جمهوری اسلامی ایران قرار دهند. دانشجویان این دوره پس از خاتمه تحصیل می توانند مستولیتهای طراحی استراتژی و سیاستهای اقتصادی و اجتماعی را بر عهده گرفته و با بکار گیری ابزار مناسب برنامه ریزی در جهت اجرای طرحها فعالیت نمایند. این کارشناسان ارشد برای پر کردن خلاه تخصصی موجود در نظام برنامه ریزی کشور می توانند بکار گرفته شوند.

طول دوره و شکل نظر

نظام آموزشی و طول دوره آن مطابق آین نامه و مصوبات شورای برنامه ریزی است. بیشتر دروس این دوره آمیزه ای از تئوری و عمل بوده و با تکیه بر تجربیات وسیع برنامه ریزی و تحولات اقتصادی و کشورهای جهان سوم بویژه ایران تدریس خواهد گردید.

واحدهای درسی :

برنامه کارشناسی ارشد رشته نویسه اقتصادی و برنامه ریزی مشتمل بر ۳۲ واحد است برنامه کارشناسی ارشد نویسه اقتصادی و برنامه ریزی به شرح زیر می باشد .

الف - دروس اجباری ۲۰ واحد

ب - دروس اختیاری ۶ واحد

ج - بیان نامه ۶ واحد

جمع ۳۲ واحد

نقش و توانانی :

فارغ التحصیلان این دوره قادر به انجام فعالیت های زیر خواهد بود

- ۱- انجام مشاوره و پذیرش مستولیت در زمینه های سیاست گذاری اقتصادی
- ۲- انجام امور برنامه ریزی در سازمانها و مؤسسات عمومی و خصوصی
- ۳- تدریس در مؤسسات آموزش عالی

مواد انتخابی

ضروری

- زبان عمومی و شخصی (انگلیسی)

- اقتصاد خرد

- اقتصاد کلان

- ریاضی

- آمار

۱

۴

۲

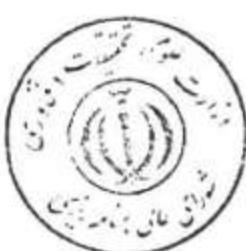
۲

جدول دروس پیشنهادی *

	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
	۴۸	۴۸	۹۶	۲	زبان تخصصی	۵۰۱
	۴۸	۴۸	۹۶	۲	ریاضیات برای اقتصاد	۵۰۲
	۴۸	۴۸	۹۶	۲	روش تحقیق	۵۰۳
	۶۴	۶۴	۱۲۸	۴	اقتصاد سنجی	۵۰۴
جمع						

* به تشخیص کمیته تحصیلات تکمیلی دانشکده (درس اقتصاد سنجی فقط برای دانشجویانی که در مقطع کارشناسی این درس را نگذرانده اند الزامی است).

فصل دوم:

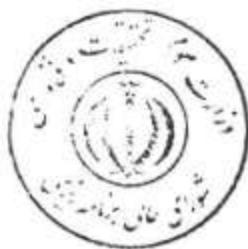
جدول دروس دوره کارشناسی ارشد

توسعه اقتصادی و برنامه ریزی

ب - جدول دروس اجباری توسعه اقتصادی و برنامه ریزی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت			ارائه دهنده درس	پیش‌نیاز یا زمان
			عملی	نظری	جمع		
۶۰۱	اقتصاد خرد	۴	-	۶۴	۶۴	-	-
۶۰۲	اقتصاد کلان	۴	-	۶۴	۶۴	-	-
۶۱۰	اقتصاد منجی	۲	-	۴۸	۴۸	-	-
۶۲۰	موضوعات انتخابی در اقتصاد اسلام	۲	-	۴۸	۴۸	۶۰۱ و ۶۰۲	-
۶۳۰	اقتصاد توسعه	۲	-	۴۸	۴۸	۶۰۱ و ۶۰۲	-
۶۴۰	برنامه ریزی اقتصادی	۲	-	۴۸	۴۸	۶۰۱ و ۶۰۲	-
جمع							
		۲۰	۳۲۰	۳۲۰	-		

ج: دروس اختیاری دوره کارشناسی ارشد توسعه اقتصادی و برنامه ریزی (ع واحد)

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت				پیشگاز با زمان ارائه درس
			عملی	نظری	جمع	واحد	
۷۲۰	اقتصاد ایران	۳	-	۴۸	۴۸	۶۰۱و۶۰۲	
۷۲۱	اقتصاد تولید کشاورزی	۳	-	۴۸	۴۸	۶۰۱و۶۰۲	
۷۲۲	سیاستهای کشاورزی	۳	-	۴۸	۴۸	۶۰۱و۶۰۲	
۷۲۳	اقتصاد صنعتی	۳	۴۸	۴۸	۹۶۰۱و۶۰۲		
۷۲۴	سیاستگذاری در بخش صنعت	۳	۴۸	۴۸	۶۰۱و۶۰۲		
جمع							
-							

* دانشجویان می توانند با نظر گروه امور شی دروس اختیاری خود را از بین دروس سایر برنامه های کارشناسی ارشد رشته اقتصاد انتخاب کنند.

فصل سوم :

سرفصل دروس

اقتصاد خرد

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با نظریه‌های اقتصادی در خصوص کردارهای اقتصاد افراد، خانوادها و بنکاهای در چهارچوب بازارهای مختلف

سوفصل درس: (۶۸ ساعت)

مقدمه - نقش نظریه، طبیعت و قلمرو اقتصاد، اقتصاد تحقیقی و ارزشی & (Positive Economics) اقتصاد خرد (Normative Economics)

۱- نظریه مصرف گفته شده

مفاهیم اساسی، ترجیحات مصرف گفته و انواع آنها، نظریه ترجیحات آشکار شده - مطلوبیت و انواع توابع مطلوبیت - انتخاب مصرف گفته، انتخاب‌های بهینه برای ترجیحات مختلف و بهینه‌سازی - مصرف و تقاضا، مقایسه روش‌های هیکس و اسلاتسکی، اثر درآمدی دارایی بر تقاضای اضافه رفاه مصرف گفته - مسئله انتخاب در موارد ریسک - رفتار در موارد ناظمینانی.

۲- نظریه بنگاه

مفاهیم اساسی، بهینه‌سازی، هدف به حداقل رسانی سود بنگاه خطوط سود برابر - توابع تولید، تکنولوژی، منحنی‌های هم مقدار تولید (تولید یکسان) - هزینه و توابع - تابع تقاضای نهادها - نظریه بازی‌ها

۳- بازار رقابت کامل

فرض رقابت کامل، توابع تقاضا، توابع عرضه، عرضه کوتاه مدت و بلند مدت بنگاه، عرضه صنعت در کوتاه مدت و بلند مدت، تعادل بازار کار.

۴- بازار انحصار کامل

انحصار و موضوع کارآیی اقتصادی - بیشینه کردن سود و کمینه کردن هزینه، تبعیض قیمت، رقابت انحصاری.

۵- نظریه توزیع

مروری بر قیمت‌گذاری عوامل تولید، تابع تقاضا برای عامل تولیدی در شرایط رقابت کامل، در شرایط انحصار در خرید ....

۶- نظریه اطلاعات

اقتصاد کلان

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: بررسی سیستم حسابداری ملی، تحصیل اجزای تشکیل دهنده تقاضا و عرضه کل، تنظیم مدل ایستای کلان و ارزیابی آثار سیاست‌ها پولی، مالی و درآمدی بر متغیرهای کلان در قالب این مدل، تحلیل روند قیمت‌ها، بیکاری و ارتباط بین آنها و بالاخره آشنایی نمودن دانشجویان با مفاهیم رشد اقتصادی از عده مسائلی است که در این درس مورد توجه می‌باشد.

سفرصل درس: (۶۸ ساعت)

۱- مرور اجمالی از مفاهیم و متغیرهای کلان، تحلیل حسابداری ملی، کاربرد شاخص قیمت‌ها در تحلیلهای کلان.

۲- تحلیل تقاضای کل:

چکونگی تعیین درآمد در قالب مدل دو و سه بخش، مفاهیم ضریب افزایش، (منحنی IS) - تحلیل بازارهای پول و اوراق قرضه، عرضه و تقاضای پول، منحنی LM - مدل تعادل ایستای در بخش تقاضای اقتصاد، منحنی تقاضای کل، ارزیابی آثار سیاست‌های پولی و مالی و اختلالات در بخش تقاضای اقتصاد.

۳- تحلیل عرضه کل:

تجزیه و تحلیل بازارکار، تابع تولید، آثار تغییر قیمت‌ها، دستمزدها و انتظارات قیمتی - به دست آوردن منحنی عرضه کل، اختلالات در بخش عرضه اقتصاد.

۴- مدل تعادل ایستای کلان:

تعیین مقدار تعادلی درآمد، اشتغال، قیمت‌ها و نرخ تزیيل - ارزیابی آثار سیاست‌های پولی و مالی بر متغیرهای کلان - ارزیابی آثار سیاست‌های درآمدی (سیاست‌های کنترل قیمت و دستمزدها).

۵- اقتصاد کلان باز:

دخلات بخش تجارت خارجی، تحرک بین‌المللی سرمایه، تحلیل تراز پرداختها، آثار سیاست‌های پولی و مالی در شرایط متنوع نرخ ارز در اقتصاد باز.

۶- تعمیم مدل تعادل ایستای کلان:

تحلیل اجهایی از: تئوریهای مصرف و سرمایه‌گذاری - تئوریهای تقاضا و عرضه پول (تعیین مقدار تعادلی درآمد، اشتغال، قیمت‌ها و نرخ بهره در قالب مدل تعمیم یافته).

۷- تحلیل اجهای بین‌المللی (میان مدت):

تحلیل روند قیمت‌ها (تورم)، دستمزدها، رابطه میان تورم و بیکاری (منحنی فیلیپس) - معرفی اجمالی از مفاهیم رشد و ویژگی‌های کلی مدل‌های رشد اقتصادی.

اقتصاد سنجی

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با روش‌های برآورد و آزمون الگوهای اقتصادی

سرفصل دروس (۴۸ ساعت)

۱- الگوهای یک معادله:

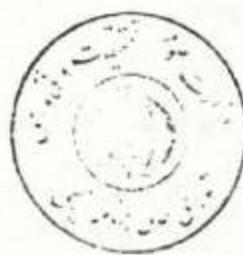
مقدمه‌ای بر الگوهای رگرسیون، الگوی رگرسیون دو متغیره، الگوی رگرسیون چند متغیره، همبستگی پیابی و واریانس ناهمسانی، پیش‌بینی با استفاده از الگوی رگرسیون یک معادله‌ای

۲- الگوهای معادلات همزمان:

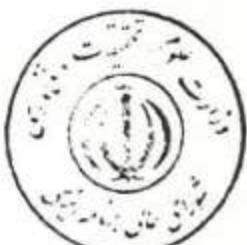
مسئله شناسائی، برآورد بارامتراها با استفاده از الگوهای مختلف، کاربرد الگوهای معادلات همزمان.

۳- الگوهای سریهای زمانی

ویژگیهای سریهای زمانی استوکاستیک، مدل‌های خطی سریهای زمانی، برآورد الگوهای سریهای زمانی، پیش‌بینی با استفاده از الگوهای سریهای زمانی.

موضوعات انتخابی در اقتصاد اسلام

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشیاز:

هدف: منظور از ارائه این درس نشان دادن تأثیر اعتقادات و اخلاق اسلامی است بر اعمال اقتصادی افراد. گروهها و کارکرد مؤسسات اقتصادی و نیز شرح و تفسیر نوع روابط اقتصادی که در چهار جوب احکام اسلامی در یک جایده پدیدار می‌شود. این تأثیرات و تفسیرها با کمک تحلیلهای نظری علم اقتصاد ارائه می‌شود.

سفرصل درس: (۴۸ ساعت)

۱- اقتصاد صدر اسلام

تجزیه و تحلیل نظام اقتصادی اسلام - ویژگیهای بیت‌المال و مصارف و در آمدهای آن - ویژگیهای بازارهای صدر اسلام - حدود فعالیتهای بیت‌المال و بازار - اهداف و سیاستهای اقتصادی در صدر اسلام

۲- بررسی نظریات اقتصادی علمای مسلمان و نقش ایشان در تدوین علم اقتصاد - نظریه ارزش - نظریه قیمت و مبادله - رشد و توسعه - بخش عمومی و خصوصی

۳- جهان‌بینی و گردارهای اقتصادی

الف: رفتار مصرفی مؤمنان - تابع مطلوبیت و تابع تقاضای ایشان - الگوی انفاق - الگوی اتلاف و اسراف - الگوی لا ضرر

ب: رفتار تولیدی مؤمنان

ج: سرمایه‌گذاری و پس‌انداز

تعريف ربا و توجیه علمی حرمت آن - مصرف در طی زمان و ترضیح - سرمایه‌گذاری و هزینه فرست سرمایه - الگوی جامع مصرف - سرمایه‌گذاری، قرض الحسن و انفاق در طول زمان - اثر حذف ربا بر انشای سرمایه و تورم قیمتها

۴- پول و سیاستهای پولی و مالی در اقتصاد بدون بهره

ابزارهای کمی - کیفی سیاست پولی - بررسی قانون حذف بهره از عملیات بانکی و کیفیت انجام خدمات بانکی - سیاستهای کمی و کیفی مالی - تعادل، اشتغال و سطح عمومی قیمتها

۵- رفاه اجتماعی

معیار رفاه اجتماعی - بدست آوردن بهینه اسلامی با توجه به توابع مطلوبیت پیوسته - مقایسه بین بهینه پرتو و تراوی اولویت درجه دوم - تابع رفاه اجتماعی

۶- شبیه‌سازی نظام اقتصادی صدر اسلام و انتخاب الکوهای رشد

اقتصاد توسعه

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشناز:

هدف: هدف کلی این درس عبارت است از ارتقاء محابر داشجوابان علاقمند اقتصاد توسعه در تجزیه و تحلیل ماهیت اختلاف بین کشورهای "توسعه نیافتنه" و کشورهای "در حال توسعه" و نظریات متنوعی که در زمینه رشد و توسعه اقتصادی در تاریخ عقاید اقتصادی اعتبار علمی کسب نموده است. در این درس تأکید خاص در بررسی و آزمایش روشهای خواهد بود که احتمالاً ممکن است موجبات رفاه اقتصادی یشتري را در چهارچوب اقتصاد اسلامی فراهم سازد.

سرفصل درس: (۴۸ ساعت)

۱ - مفهوم توسعه اقتصادی و ضرورت مطالعه آن

۲ - خصوصیات اجتماعی، سیاسی و اقتصادی جوامع در حال توسعه و شاخصهای تعیین کننده آنها.

۳ - تئوریهای توسعه اقتصادی به اختصار

الف: نظریه کلاسیک‌ها

ب: نظریه شوکلادیک‌ها

ج: تئوریهای توسعه اقتصادی معاصر

د: محدودیت تئوریهای توسعه اقتصادی

۴ - تحلیل‌های خرد در اقتصاد توسعه نیافتنگی

الف: رشد جمعیت

ب: مهاجرت، شهرنشینی و بیکاری و عوامل تعیین کننده دستمزدها

ج: نقش نهادهای بازار و مالکیت خصوصی بعنوان عوامل یا موافع توسعه اقتصادی

د: پسانداز و منابع عرضه سرمایه

ه: توزیع درآمد

۵ - مدل‌های توسعه اقتصادی کلان، مدل‌های دوبخش برای یک اقتصاد بسته (بخش صنعت و کشاورزی)

الف: مدل لوئیس

ب: مدل فی رائیس

ج: مدل ایشی کاوار

د: مدل ملر - لل

۶ - بخش کشاورزی

الف: اهمیت بخش کشاورزی در امر توسعه اقتصادی

ب: ویژگیهای معادله تولید بخش کشاورزی

خانواده بعنوان واحد تولید

زمین عامل اصلی تولید

قابلیت زیاد جایگزینی عوامل تولید کار و سرمایه

قابلیت تقسیم پذیری عوامل تولید
 شکاف زیاد بین بازده تولید این بخش و سایر بخش‌ها
 ج: دوگانگی در بخش کشاورزی
 د: رابطه بخش کشاورزی و سایر بخش‌ها
 ه: نیروی کار و اشتغال در بخش کشاورزی
 ز: تولید مواد غذایی و منابع افزایش آن
 ح: سیاست دولت در بخش کشاورزی

۴- بخش صنعتی

الف: تعریف ویژگی‌های رشد صنعتی، مراحل مختلف توسعه صنعتی
 ب: حجم و ترکیب تولیدات صنعتی در امر توسعه اقتصادی
 ج: دوگانگی در بخش صنعتی، رقابت بین بخش صنعتی مدرن و صنایع سنتی
 د: عوامل رشد و توسعه بخش صنعتی
 عرضه سرمایه: سرمایه‌گذاری‌های داخلی، سرمایه‌گذاری‌های خارجی اتریرونور: داخلی، خارجی
 ز: عوامل تعیین کننده اشتغال و دستمزد در بخش صنعتی

۵- اقتصاد باز: توسعه و تجارت خارجی

الف: بخش تجارت خارجی در مدل‌های توسعه اقتصادی
 ب: توسعه اقتصادی با استفاده از روش صادرات کالاهای اولیه و مواد خام
 ج: توسعه اقتصادی با استفاده از روش صادرات کالاهای صنعتی
 د: توسعه اقتصادی با استفاده از جانشینی کالاهای وارداتی

۶- اقتصاد باز: انتقال سرمایه و تکنولوژی

الف: سرمایه‌گذاری مستقیم
 ب: کمک‌های خارجی و روش "شکاف"
 ج: انتقال تکنولوژی مناسب برای بخش صنعتی و کشاورزی
 د: انتقال مناسب تخصص‌ها و مهارت‌ها

۷- بخش دولتی و توسعه اقتصادی

الف: مخارج دولت: حجم و ترکیب آن
 ب: مخارج جاری دولت، مخارج سرمایه‌های بخش عمومی
 ج: نحوه تأمین مخارج جاری و سرمایه‌ای دولت

برنامه‌ریزی اقتصادی

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشیاز:

هدف: هدف این درس عبارتست از ارتقاء یعنی دانشجویان نسبت به شرایط زمینه‌ساز برنامه‌ریزی اقتصادی و نظریات مختلفی که در این رابطه و در دنیای امروز اعتبار علمی کسب نموده است. در این درس تأکید خاصی در بررسی روشهای خواهد بود که احیاناً در چهارچوب اقتصاد اسلامی قابل استفاده باشند.

سفرصل درس: (۴۸ ساعت)

۱ - مقدمه

توسعه اقتصادی و توجیه نقش برنامه‌ریزی در توسعه اقتصادی

۲ - شرایط و پیش‌نیازهای برنامه اقتصادی
آمار و اطلاعات، سازمان و روشهای

۳ - جنبه‌های کیفی برنامه

نظم بهیه اجتماعی، اقتصاد رفاه، تعدیل منافع فردی در برخورد با منافع جمعی، بهسازی اصول در بعضی از کشورهای در حال توسعه - هدفهای غیر اقتصادی برنامه (استقلال، خودکفانی و عدم وابستگی، بسط فرهنگ و ارزش‌های اسلامی ...)

۴ - جنبه‌های کمی برنامه و انواع برنامه

برنامه‌ریزی کلی (در سطح کلان)، ضرایب فنی کلی، برنامه‌ریزی در یک فعالیت یا بخش اقتصادی واحد، برنامه‌ریزی در چهارچوب دو بخش و یا چند بخش، برنامه‌ریزی تحریر و ارزیابی طرح‌های عمرانی، برنامه‌ریزی منطقه‌ای، برنامه‌ریزی شهری، برنامه‌ریزی روستایی

۵ - برنامه‌ریزی سیاستهای اقتصادی

سرمایه‌گذاری در بخش دولتی، اعمال سیاست اقتصادی در بخش خصوصی، اعمال سیاست اقتصادی در بخش تعاونی

۶ - روشهای ریاضی برنامه‌ریزی: تخصیص منابع

برنامه‌ریزی خطی در سطح کلان، بخش واحد برنامه‌ریزی خطی در چهارچوب چند بخش با سیستم لونتیف، تئوری کترل بهیه

۷ - روشهای برنامه‌ریزی و اعمال سیاست (ابزاری)

برنامه‌ریزی در سطح کلان تعادل کلی، برنامه‌ریزی در سطح فرد تعادل جزئی، برنامه‌ریزی در چهارچوب چند بخش سیستم لونتیف

۸ - جنبه‌های پویایی و روشهای مختلف برنامه‌ریزی

۹ - برنامه‌ریزی بین‌المللی

تجربه برنامه‌ریزی شوروی: برنامه‌ریزی مرکزی، تجربه برنامه‌ریزی غرب، برنامه‌ریزی گسته، سایر تجربیات در برنامه‌ریزی، تجربه برنامه‌ریزی در کشورهای جهان سوم (شامل هندوستان و ایران)

۱۰ - هشکالت و نتائج برنامه‌ریزی و کاربرد برنامه

عملکرد برنامه‌ها و مطالعات موردی

۵- مبانی اجتماعی تولید اقتصادی

- آموزش

- بهداشت و درمان

- توزیع و درآمد و ثروت ، فقر

۶- مبانی اقتصادی

- حمل و نقل و ارتباطات

- سوخت و انرژی

- پست و مخابرات

- صنایع مادر

- موجودی سرمایه ، مبانی فنی تولید

۷- اشتغال ، سرمایه گذاری ، تکنولوژی و تولید

- اشتغال و بیکاری

- سرمایه گذاری و تکنولوژی

- تولید

۸- مصرف ، پس انداز و رفاه اجتماعی

- مصرف

- پس انداز

- مسکن

- محیط زیست

تامین اجتماعی

۹- بخشیهای تولیدی

- عشاير و تولید عشايری

- کشاورزی و تولید روستائی

- صنایع سنتی ، کوچک و متوسط

- نفت و گاز

- بازرگانی داخلی و بین المللی

- سایر خدمات

۱۰- درآمدها و مخارج دولت

۱۱- حجم پول ، نقدینگی و تورم

۱۲- عملکرد نظام بانکی

۱۳- عملکرد شرکتهای دولتی

۱۴- خلاصه بحث و نتایج عملده

اقتصاد ایران

تعداد واحد : ۳

نوع واحد: نظری

پیشنبه‌یار:

هدف: شناخت وضعیت، مشکلات و امکانات رشد و سرمایه‌گذاری و فعالیت اقتصادی در کل و در بخش‌های مختلف کشور

سرفصل دروس: (۴۸ ساعت)

۱- تاریخ و اقتصاد ایران از گذشته‌های دور تا انقلاب مشروطیت (بحث کلی)

۲- جمعیت، سرزمین و الگوهای سکوتی

(شامل: جمعیت، ترکیب سنی و جنسی، تحول جمعیتی، وضعیت طبیعی و اقلیمی، الگوهای زیستی و عشايری، روستائی و شهری)

۳- سازماندهی فعالیتهای اقتصادی

- مبانی قانون

(شامل قانون اساسی، قانون برنامه و بودجه، قانون محاسبات، قوانین بولی و بانکی، قوانین مالیاتی، قوانین تجارت، کار و بیمه‌های اجتماعی، قانون شوراهای، قوانین مربوط به شرکهای دولتی، قانون اجرائی اصل ۳۹ قانون اساسی، قوانین مربوط به بخش‌های دولتی، تعاونی، خصوصی).

- نقش و جایگاه دولت در اقتصاد

- نظام برنامه ریزی و بودجه

- نظام مالیاتی

- نظام بولی و بانکی

- تشکیلات اداری و اجرائی

- نظام اجرائی طرحهای عمرانی

- چهار چوب فعالیت بخش خصوصی

۴- ارتباطات اقتصادی بین المللی

- ایران در رابطه با اقتصاد جهانی

- قراردادهای بین المللی اقتصادی کشور

- ولادات

- صادرات

- ارز و تکنولوژی

- نظامهای بهره برداری

- مالکیت

- روشهای فنی تولید ، نیروی کار و بافت تخصصی آن

- تولید و بازدید اقتصادی

- وضعیت اجتماعی فعالان بخش

- نقش دولت در بخش

اقتصاد تولید کشاورزی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنبه : پیشنبه

هدف : آشنائی با مفاهیم و تحلیل های خرد و کلان در بخش کشاورزی با تکیه بر تحلیل کاربردی در اقتصاد کشاورزی ایران .

سرفصل دروس (۴۸ ساعت)

۱- مقدمه : مفاهیم و تاریخ تحولات بخش کشاورزی

- مفهوم کشاورزی

- کشاورزی در جوامع غیر صنعتی - مراحل اولیه توسعه

- کشاورزی در مرحله گذار به جامعه صنعتی

- کشاورزی در جامع صنعتی

.....

۲- اختصاصات تولید و رفتار تولید کننده در بخش کشاورزی

- خصوصیات کلی (تنوع محصولات ، تنوع عوامل تولید و ویژگیهای این عوامل در ارتباط با بخش کشاورزی ، تاثیر عوامل طبیعی ، ...)

- تکنولوژیهای تولید (تکنولوژی دوگلاس ، تکنولوژی باضریب ثابت جانشینی ، تکنولوژی خطی ، تکنولوژی لون تیف ، ...)

- انتخاب بهینه در تکنولوژیهای خطی و غیر خطی

- توابع تولید

- توابع هزینه

- تامین حداکثر سود

- تضمین حداقل هزینه

۳- سازماندهی تولید در بخش

- از دید اجتماعی (مالکیت ، بازار ، تعاونی ، مزارع اشتراکی ....)

- از دید فنی : کشاورزی سنتی و دهقانی ، کشاورزی مکانیزه ، کشاورزی صنعتی ، .....)

۴- شناخت تفصیلی حسن کشاورزی در ایران

- منابع آب و خاک

اقتصاد صنعتی

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشناز: اقتصاد توسعه

هدف: مقاومت و تحلیلهای خرد و کلان در بخش صنعت با تکیه بر تحلیل کاربردی در بخش صنعتی ایران

سرفصل دروس (۴۸ ساعت)

۱- مقدمه: مفهوم و تاریخ و تحولات صنعتی

- مفهوم صنعت

- انقلاب صنعتی

- تحولات جدید در دنیای صنعتی

۲- اختصاصات تولید و رفتار تولید کننده در بخش صنعت

- خصوصیات کلی (انواع صنعت و ...)

- تکنولوژی: اختراع، ابداع

- عوامل تولید

- انتخاب بهینه

- توابع تولید

- توابع هزینه

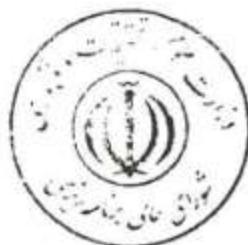
- تامین حداقل سود

- تضمین حداقل هزینه

۳- سازماندهی تولید در بخش

- از دید اجتماعی (مالکیت، بازار، صنایع دولتی، روابط کارگری ...)

- از دید فنی (قیمت عوامل تولید، انواع تکنولوژیهای موجود، تکنولوژیهای بهینه ...)

سیاستهای کشاورزی

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشنباز: برنامه‌ریزی اقتصادی

هدف: آشنایی با مفاهیم و ابزار برنامه‌ریزی و سیاستگذاری در بخش کشاورزی با تکیه بر وضعیت ایران

سفرصل درس (۴۸ ساعت)

- ۱- ویژگیهای جامعه روستایی و بخش کشاورزی (عوامل فرهنگی، نحوه دسترسی به عوامل تولید و محدودیت‌های مربوطه، پراکندگی و کوچکی نسبی و احدهای بهره‌برداری، کنش‌های عرضه و تقاضا در مورد کالاهای بخش، محدودیت‌های نسبی تکنولوژیک)
- ۲- اهداف و استراتژیها در بخش کشاورزی در سطوح کلان و خرد و در ارتباط با مرحله توسعه اقتصادی
- ۳- ابزار سیاستگذاری در بخش (قیمت‌گذاری، سیاستهای مالی، ...)
- ۴- الگوهای فنی برنامه‌ریزی کلان در بخش (الگوهای خطی، لنوونتیف، ...)
- ۵- تهیه و ارزیابی پروژه در بخش کشاورزی
- ۶- سازماندهی مطلوب تولید
- ۷- مکانیسم‌های اجرانی برنامه
- ۸- ابزار کنترل، نظارت و ارزشیابی برنامه در بخش کشاورزی
- ۹- نقش و جایگاه دولت (دخالت مستقیم در تولید، کیهای اعتباری، کمکهای فنی و آموزشی، ...)
- ۱۰- شناخت تفصیلی و تحلیلی برنامه‌ریزی و سیاستگذاری در بخش کشاورزی ایران

- ۴- شناخت تفصیلی بخش صنعت در ایران
- مروری تاریخی بر صنایع کشور از انقلاب مشروطه تا کنون
- عوامل تولید
- مالکیت
- تکنولوژی تولید
- اسزارزیهای صنعتی
- نوع صنایع
- تولید و بازدهی اقتصادی
- وضعیت اجتماعی فعالان بخش
- نقش دولت در بخش

سیاستگذاری در بخش صنعت

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشنباز: برنامه‌ریزی اقتصادی

هدف: آشنایی با مفاهیم و ابزار برنامه‌ریزی و سیاستگذاری در بخش کشاورزی با تکیه بر وضعیت ایران

سفرصل درس (۴۸ ساعت)

- ۱- ویژگیهای جامعه صنعتی و بخش صنعت (عوامل فرهنگی، تکنولوژی، عوامل تولید، اندازه واحدهای صنعتی، کشش‌های عرضه و تقاضا....)
- ۲- اهداف و استراتژیها در بخش صنعت در سطوح کلان و خرد و در ارتباط با مرحله توسعه اقتصادی
- ۳- ابزار سیاستگذاری در بخش
- ۴- الگوهای فنی برنامه‌ریزی کلان در بخش
- ۵- تهیه و ارزیابی پروژه در بخش صنعت
- ۶- سازماندهی مطلوب تولید
- ۷- مکانیسمهای اجرایی برنامه
- ۸- ابزار کنترل، نظارت و ارزشیابی برنامه در بخش صنعت
- ۹- نقش و جایگاه دولت
- ۱۰- شناخت تفصیلی و تحلیلی برنامه‌ریزی و سیاستگذاری در بخش ایران

